
Mene Tekel 2013

---

25. 2. 2013 - projev rektora prof. Václava Hampla na zahájení Mene Tekel

Vážený přítomní,

dovolte mi, abych vás co nejsrdečněji přivítal na půdě Univerzity Karlovy při příležitosti vernisáže mezigeneračního výstavního projektu Umění v nesvobodě, který se koná v rámci již tradičního mezinárodního festivalu Mene Tekel. Jsem nesmírně potěšen, že mohu zaštitovat tento projekt, který nemá jen kulturní a umělecký význam, ale má zejména historický rozměr – vytváří souvislosti našich relativně citlivých novodobých dějin s dějinným vývojem ve světě. A především fandím tomuto festivalu jako projektu, který směřuje do budoucnosti. Varování, která nám dává historie, jsou kriticky důležitá pro naši přípravu budoucnosti vlastní i našich potomků.

Sešli jsme se zde - nikoliv náhodou - v den, který je komunisty – částí naší veřejnosti – dodnes oslavován jako velkolepé vítězství. Pro demokracii, svobodnou lidskou existenci a prostou slušnost byl však únor 1948 historickou prohrou, tragédií a odsouzením ke čtyřiceti letům totality, útlaku svobodného myšlení a projevu a absolutní devastaci duševního, kulturního a společenského rozkvětu českého národa. Právě dnes je také den 44. výročí sebeobětování Jana Zajíce, kterým se snažil burcovat před lhostejností k praktikám odporné totalitní moci.

25. únor 1948. Tento den se významně otiskl do životů Čechů (a Slováků) a vykořenil na dlouhá léta jejich podstatu – podstatu národa čínorodého, srdečného a důvěřivého. Lidé se začali bát a i bezmála čtvrt století po sametové revoluci mají mnozí z nás více či méně přiznaný problém znovu v sobě objevit ono „češství“. Onu hrdost na to, kým jsem, národní sebevědomí.

Historicky jsme jako národ byli zašlápnuti do země několikrát, vždy jsme ale dokázali znovu vstát. Letos tomu bude čtyři a dvacet let, co česká země znovu nabyla svobodu a demokracii, za něž tehdy studenti s holýma rukama bojovali. I když v nás vzpomínky na totalitu pořád rezonují a komunismus má bohužel v českém systému stále své místo a hřeje se na výsluní parlamentní politiky, je třeba neztrácet naději a s pokorou a úctou přijímat, užívat a opečovávat svobodu, kterou máme a která, jak dějiny dokládají, nebyla, není a nikdy nebude přirozenou samozřejmostí.

Jako každý rok děkuji organizátorům festivalu MENE TEKEL, že připomínají černá a smutná totalitní období z historie naší země a že na ně nedávají zapomenout.

Přeji vám působivý zážitek při prohlídce výstavy a velmi děkuji, že jste zavítali do Karolina.